

MAKRO GÖRÜŞ

GSYH Büyümesi

2020/2Ç

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

TSKB Ekonomik Araştırmalar

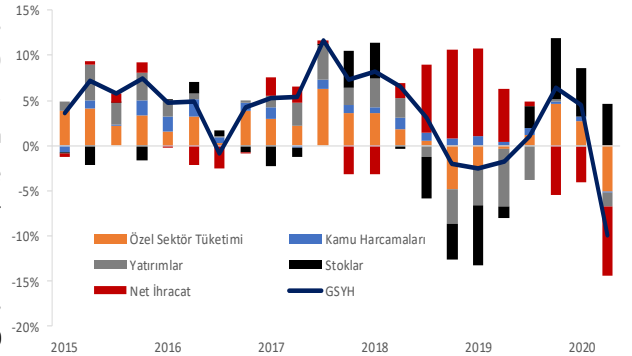
Yıla yüksek bir tempoda başlayan gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH), 2020 ikinci çeyrekte daraldı. 2020 ikinci çeyrekte, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış GSYH bir önceki döneme kıyasla %11,2 olan tahminimizle uyumlu olarak %11,0 daralırken, takvim etkisinden arındırılmış GSYH yıllık bazda %10,0 küçüldü. Arındırılmamış verilere göre GSYH yıllık bazda piyasa beklentisi olan %11,8'in altında %9,9 daraldı. Bu sonuçlarla, 2020 ilk yarıda GSYH 2019'un aynı dönemine göre %3,1 küçüldü. 2020 ilk çeyrekte 758,1 milyar dolar olan yıllıklandırılmış dolar bazında GSYH 2020 ikinci çeyrekte 737,0 milyar dolar seviyesine indi.

Harcamalar yönünden daralma genele yayıldı. Arındırılmamış verilere göre, özel sektör tüketimi 2019'un ikinci çeyreğine göre %8,6 gerilerken, GSYH'ye 5,0 yüzde puan düşürücü etki yaptı. Kamu harcamalarında daralma %0,8'de sınırlı kalırken, yatırımlar %6,1 azaldı ve GSYH'yi 1,5 yüzde puan aşağı çekti. İhracatın ithalattan hızlı daralması sonucu net dış talep GSYH'ye 7,8 yüzde puan negatif etki yaptı. Bununla birlikte, stoktaki değişimler GSYH'ye 4,9 yüzde puan pozitif etki ederek daralmayı sınırladı.

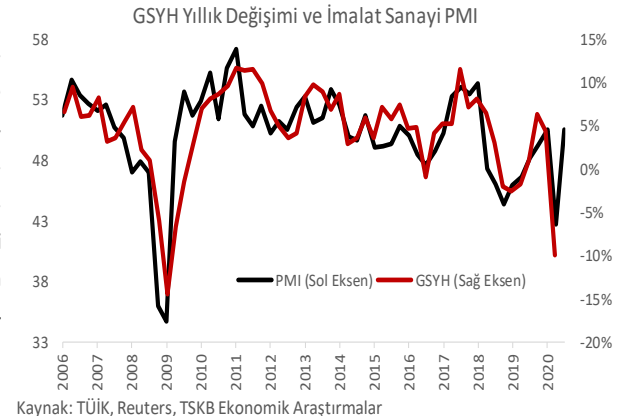
Üretim tarafında ise az sayıda sektörün büyüme kaydedebildiği görüldü. İktisadi faaliyet kollarına göre ise, yıllık bazda %16,5 küçülen sanayi sektörü GSYH'ya 3,3 yüzde puan negatif katkı yaparken, %25 daralan hizmet sektörünün GSYH'yi düşürücü etkisi 5,9 puan olarak gerçekleşti. Bununla birlikte, tarım, bilgi ve işlem, finans ve sigorta faaliyetleri ve gayrimenkul faaliyetleri GSYH'deki daralmayı sınırlayan kalemler oldu. Finans ve sigortacılık yıllık bazda %27,8 büyürken, toplam GSYH'ye 1,5 yüzde puan pozitif katkı yaptı. Tarımsal üretimdeki %4'lük artış ise daralmayı 0,2 yüzde puan sınırladı. Bilişim yıllık bazda %11,0 büyürken, GSYH'ye katkısı 0,3 yüzde puan olarak gerçekleşti.

İkinci çeyrekteki bu daralmanın ardından, Temmuz ve Ağustos aylarına yönelik öncü veriler ekonominin yeniden büyümeye başladığına işaret ediyor. Bu sayede ikinci çeyrekteki kayıpların da kısmen telafi edildiği görülüyor. Bununla birlikte, son dönemde destekleyici likidite adımlarının geri çekilmesi ve finansal koşullardaki sıkılaşma son çeyrekte yurtiçi talebi sınırlayabilir. Bu nedenle derinliği salgının seyrine bağlı olmak üzere son çeyrekte büyüme yavaşlayabilir. Mevcut tabloda büyüme görünümü üzerindeki risklerin aşağı yönlü olduğunu değerlendirmekle birlikte, son sert bir karantina tedbirine ihtiyaç duyulmadığı varsayımı altında, yıl genelinde, GSYH'nın sınırlı da olsa büyüebileceğini hesaplıyoruz. Bununla birlikte, iktisadi faaliyet kollarında ayrışmanın belirgin olması nedeniyle işgücü piyasası ve makroekonomik dengeler açısından kırılan bir tablo ortaya koyacağını değerlendiriyoruz.

GSYH Yıllık Büyümesi ve Harcama Bileşenlerinin Katkıları

Harcama Bileşenlerine Göre GSYH	Yıllık Değişimler				Yıllık Değişimlere Katkılar			
	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20	II. Ç 20	III. Ç 19	IV. Ç 19	I. Ç 20	II. Ç 20
Özel Sektör Tüketimi	2.0%	8.2%	4.5%	-8.5%	1.2%	4.7%	2.7%	-5.1%
Kamu Harcamaları	6.3%	1.6%	3.2%	-0.8%	0.8%	0.3%	0.5%	-0.1%
Yatırımlar	-14.0%	0.6%	-0.3%	-6.1%	-3.8%	0.2%	-0.1%	-1.5%
Stoklar	-59.5%	-142.7%	-66.1%	-96.2%	2.4%	6.8%	5.3%	4.6%
İhracat	4.7%	0.6%	0.3%	-35.3%	1.2%	0.2%	0.1%	-9.0%
İthalat	3.6%	27.8%	21.9%	-6.3%	0.7%	5.7%	4.1%	-1.2%
GSYH	1.0%	6.4%	4.4%	-9.9%				

Kaynak: TÜİK, Reuters, TSKB Ekonomik Araştırmalar

TSKB

Danışmanlık Hizmetleri Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE
tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr

